25.5.2021

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 73/2021 vp

Lausunto Valtioneuvoston esityksestä tartuntatautilain 58 d § ja tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Olemme antaneet 10.5.2021 Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle lausunnon hallituksen esityksestä (HE 73/2021 vp) ja viittamme lakitekstiin liittyvien kommenttien osalta kyseiseen jo annettuun ja nyt liitteenä toimitettavaan lausuntoomme.

SOTE-valiokunta on lisäksi pyytänyt lausuntoamme siitä, ovatko rajoitukset tarpeellisia terveydenhuollon kantokyvyn näkökulmasta ottaen huomioon epidemiatilanne sekä rokotusten eteneminen.

Olemme aiemmassa lausunnossamme esittäneet, että kyseessä on jo voimassa olevien tartuntatautilain väliaikaisten säädösten jatkaminen loppuvuoden ajaksi. HUS katsoo, että tartuntatautilain väliaikaisesti mahdollistamilla määräyksillä sulkea tiloja ja vaikuttaa ihmisten välisiä kontakteja vähentävästi on ollut merkittävä osuus uusien tartuntojen syntymisen ehkäisyssä ja siten koronavirusepidemian torjunnassa maassamme. Tällä hetkellä tartuntatilanne on paranemassa ja rokotusten nopea eteneminen yhdessä toivottavasti tekevät säädösten käyttöönoton jatkossa tarpeettomaksi. Uusien virusvarianttien muodostuminen ja leviäminen voivat kuitenkin johtaa tartuntojen uuteen leviämiseen tai sen uhkaan myös Suomessa, minkä vuoksi tarvittavan säädöspohjan tartuntojen torjumiseksi on syytä olla voimassa. HUS kannattaa siten esitettyjen väliaikaisten tartuntatautilain säädösten voimassaolon jatkamista, vaikkakin pitää todennäköisenä, ettei niiden käyttöä ainakaan laajamittaisesti todennäköisesti olisi tarvetta harkita.

Covid-19-rokotukset etenevät hyvää vauhtia ja tällä hetkellä jo 41 % Suomessa asuvista on saanut ensimmäisen koronavirusrokotuksensa. Tutkimuksissa on todettu, että noin 2–4 viikkoa rokotuksen saamisen jälkeen riski sairastua vaikeasti koronavirusinfektioon laskee huomattavasti ja siten yhden koronavirusrokotuksen saaneiden riski joutua Covid-19-infektion takia sairaalahoitoon on merkittävästi alentunut, muttei täysin poistunut. Rokotukset, erityisesti kahden rokoteannoksen jälkeen, näyttäisivät tämän hetkisen tiedon perusteella suojaavan myös nyt todetuilta huolestuttavina pidetyiltä virusvarianteilta (UK-variantilta, Etelä-Afrikan, Brasilian ja viimeisimpien tietojen perusteella myös Intian virusvarianteilta) ja antavan suojaa etenkin vaikealta tautimuodolta. Rokotusten edetessä on siten todennäköistä, että riski terveydenhuol-

HUS Helsingin yliopistollinen sairaala
Yhtymähallinto

PL 200
Stenbäckinkatu 9, Helsinki
00029 Helsinki

(09) 4711

etunimi.sukunimi@hus.fi
www.hus.fi
Y-tunnus 1567535-0

25.5.2021

lon kapasiteetin kuormittumiseen kevään ja syksyn 2020 tai talven 2021 tavoin ei olisi odotettavissa. Tämän riskin vähenemisen voidaan arvioida toteutuneen etenkin väestön saatua toisen rokoteannoksen riittävän kattavasti.

Israelissa rokotukset alkoivat muuta maailmaa nopeammin ja sieltä kerätyn tiedon perusteella on kussakin ikäryhmässä vaadittu noin 70 % rokotuskattavuus, minkä jälkeen noin kuukauden kuluttua on kyseisen ikäryhmän sairaalahoidon tarve Covid-19-infektion vuoksi lähtenyt laskemaan. Siten epideemisen tilanteen vaikeutuessa Suomessa on olemassa edelleen jonkinasteinen, tosin huomattavasti aiemmasta, alentunut riski sairaalahoidossa olevien potilaiden määrän kasvulle. Huoli hoitokapasiteetin riittävyydestä koskee erityisesti tehohoitoa, jossa Covid-19-potilaiden hoidosta tultaneen pärjäämään epidemian vaikeutuessakin, mutta edelleen on mahdollista näiden potilaiden määrän kasvu sellaiseksi, että muiden tehohoitoa vaativien sairauksien hoito vaikeutuu.

Rokotusten eteneminen vähentää siten jatkossa vaikeiden sairaalahoitoa vaativien covid-19 tapausten määrää ja siten sairaanhoidon kapasiteetin ylikuormittumisen riski on merkittävästi alentunut tautitapausten määrän kasvaessakin. Covid-19-tapausten määrä maailmalla on nyt huipussaan, joten uusien virusvarianttien syntyminen on kiihtynyt. Siten on mahdollista, että leviämään lähtee virusvariantti, jolle rokotuksen antama suoja jää vähäiseksi. Näissä tilanteissa on tärkeää, että lainsäännössä on mahdollisuus tehokkaiden epidemiaa rajoittavien toimenpiteiden tekemiselle. Tämän vuoksi HUS kannattaa väliaikaisten tartuntatautilain säännösten jatkamista. Rokotteen antaman suojan lisääntyessä väestössä tulee kuitenkin kynnyksen erilaisten rajoitustoimenpiteiden asettamiseen olla merkittävästi korkeampi ja niihin tulisi ryhtyä vain erityisen perustelluista syistä.

Markku Mäkijärvi
johtajaylilääkäri

Asko Järvinen
infektioylilääkäri, HUS tartuntataudeista vastaava lääkäri

Liite HUS/1750/2020-26 lausunto Valtioneuvoston esityksestä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta ja tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

HUS Helsingin yliopistollinen sairaala
Yhtymähallinto

PL 200
Stenbäckinkatu 9, Helsinki
00029 Helsinki

(09) 4711

etunimi.sukunimi@hus.fi
www.hus.fi
Y-tunnus 1567535-0